

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
6 oktober 2020

Eindtermijn
13 oktober 2020

Onderwerp

Memorandum of Cooperation Hebei Province 2021-2025

Advies

1. Aan te gaan met de provincie Hebei (China) het Memorandum of Cooperation 2021-2025.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarin zij geïnformeerd worden over het Memorandum en het programma van de Hebei Week.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het aangaan van het Memorandum of Cooperation 2021-2025 met de provincie Hebei (China) en het programma van de Hebei Week 2020.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in het GS-voorstel op p.2 en in de brief aan PS op p.2 in de alinea 'Tijdens de handelsmissie ...' toe te voegen dat de PZH-Hebei Expert Working Group zowel de provincie Hebei als de provincie Zuid-Holland kan adviseren.

Bijlagen

- Memorandum of Cooperation 2021-2025 met de provincie Hebei
- Programma Hebei Week november 2020
- Brief aan PS over het Memorandum of Cooperation 2021-2025 met de provincie Hebei en de Hebei Week

1 Toelichting voor het College

De provincie Zuid-Holland onderhoudt een 'government-to-government' relatie met de Chinese provincie Hebei die expliciet is gericht op het faciliteren van 'business-to-business' relaties en relaties tussen kennisinstellingen.

De relatie met Hebei is begonnen in 1993 naar aanleiding van een initiatief van de Kamer van Koophandel Haaglanden en is veranderd in een officiële vriendschapsrelatie in 2007.

Het laatste memorandum met de provincie Hebei is in 2016 bekrachtigd door de ondertekening van een Memorandum of Understanding (MoU) voor de periode 2016-2020 en richt zich met name op het gebied van watermanagement en milieu, duurzame ontwikkeling, landbouw en tuinbouw, nieuwe energie en onderwijs.

Tijdens de handelsmissie in oktober 2019 hebben beide provincies uitgesproken om ook voor de periode 2021-2025 een samenwerkingsovereenkomst met elkaar aan te gaan. Ook is toen het proces in gang gezet om de tekst voor de nieuwe MoU op te stellen. In de bijlage is de tekst van de nieuwe MoU opgenomen.

Qua onderwerpen wijkt het memorandum voor 2021-2025 niet veel af van het huidige memorandum.

'Feeding & greening megacities', duurzame verstedelijking en watermanagement vormen de inhoudelijke basis van de nieuwe MoU. Op deze thema's wil de provincie Zuid-Holland de handelsbevordering met China stimuleren, die bestaat uit het ondersteunen van Nederlandse bedrijven, al dan niet in consortia, bij het tot stand brengen van projecten en programma's, maar ook de ondersteuning van Chinese investeringen ten bate van de Zuid-Hollandse economie. Waar het de Nederlandse glastuinbouw betreft, gaat het Zuid-Holland om de bewustwording en handelsbevordering binnen door een veilig en gezond systeem van voedselvoorziening, zoals geformuleerd in 'feeding & greening megacities', het concept waar de Nederlandse tuinbouwketen al enige jaren zijn vruchten van plukt.

Tijdens de handelsmissie in 2019 is tevens afgesproken dat er een PZH-Hebei Expert Working Group ingesteld gaat worden met experts van beide zijden. Deze Working Group gaat de provincie Hebei en de provincie Zuid-Holland adviseren over de zaken die in de MoU zijn benoemd.

Online Hebei Week november 2020

De voorgaande ceremoniële ondertekeningsmomenten van MoU's vonden stevast plaats tijdens een handelsmissie in één van beide provincies. Door de Covid-19 crisis behoort een handelsmissie momenteel niet tot de opties. In plaats daarvan organiseren Hebei en Zuid-Holland in de week van 16 november een 'online handelsmissie', de Hebei Week (in China de Zuid-Holland Week gedoopt).

Een meer uitgewerkt programma van de Hebei Week is opgenomen in de bijlage. De Hebei Week zal bestaan uit verschillende onderdelen:

- Online courtesy call tussen de gouverneur van Hebei, de heer Xu Qin, en Commissaris van de Koning Jaap Smit
- Eerste vergadering van de PZH-Hebei Expert Working Group
- Investment webinar tussen Zuid-Holland en Hebei, mede georganiseerd door

InnovationQuarter

- Agro-food webinar met key-notes van vice-governor Shi Qingshuang en Adri Bom-Lemstra en presentaties van professor Zhang van Futong, DG van het Hebei Agriculture Department en Nederlandse organisaties rond het thema Feeding & Greening Megacities
- Sponge City construction webinar met key-notes van Jeannette Baljeu en Hebei vice-governor en presentaties vanuit het Hebei Water Department, Hebei Urban Construction Department en Nederlandse organisaties

Tot slot nog een opmerking over Shanghai Pudong. Ook met dit stadsdeel wordt samengewerkt via een memorandum, maar deze contacten zijn minder intensief dan met Hebei. In november 2019 zijn echter de banden weer aangehaald, mede op advies van het consulaat en in overleg met de gemeente Rotterdam, die een intensieve vriendschapsrelatie met Shanghai onderhoudt. Door de coronacrisis heeft nog geen overleg plaatsgevonden over een nieuw memorandum.

Samenwerking in breder perspectief

Op 23 september 2020 hebben Provinciale Staten de Internationale Strategie Zuid-Holland besproken en vastgesteld. Door veel partijen zijn opmerkingen gemaakt over onze relatie met China. In de Internationale Strategie is het volgende aangegeven over onze relatie met China: "Bij de relaties in China houden we oog voor mensenrechten en beschermen van onze kennis. In lijn met het rijksbeleid en op verzoek van het Nederlandse bedrijfsleven wordt daarbij nadrukkelijk de lijn van de dialoog bewandeld. Gevoelige issues komen zeker aan de orde, met name tijdens de informele en persoonlijke momenten."

Naar aanleiding van de discussie in PS over onze relatie met China is in de brief aan PS hierover een aparte passage opgenomen, in lijn met het gestelde in de Internationale Strategie en het huidige rijksbeleid.

Financieel en fiscaal kader:

- Totaalbedrag excl. BTW: Het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst als zodanig leidt niet tot financiële verplichtingen. In tegenstelling tot een fysieke missie zijn aan de organisatie van de digitale Hebei week beperkte (organisatie)kosten verbonden. De middelen hiervoor zijn beschikbaar.
- Programma: 4
- Financiële risico's: n.v.t.

Juridisch kader

Het memorandum schetst de context van de samenwerking tussen de provincie Zuid-Holland en de provincie Hebei voor de komende jaren en dient als basis voor de invulling van concrete samenwerkingsactiviteiten. Voor de provincie Hebei geldt dat een dergelijk document noodzakelijk is om daadwerkelijk met buitenlandse regio's te mogen samenwerken en om toestemming te krijgen voor het uitzenden en ontvangen van delegaties.

Met het Memorandum of Cooperation ontstaan geen afdwingbare rechten en verplichtingen voor beide partijen. Het Memorandum verwoordt slechts het streven van partijen om op de hierin genoemde onderwerpen samen te werken en ondersteuning te bieden.

2 Voorafgaande besluitvorming

Dit memorandum is een vervolg op het Memorandum of Understanding 2016-2020 dat is aangegaan in 2016.

3 Proces

Met de provincie Hebei zijn de volgende proces-afspraken gemaakt:

- Oktober: definitieve vaststelling tekst memorandum en ondertekening van het Memorandum of Cooperation door Commissaris van de Koning Smit en de gouverneur van Hebei.
(Ondertekende exemplaren worden per post verstuurd.)
- Half november: oprichting gezamenlijke werkgroep. Deze werkgroep maakt een plan van aanpak voor de verdere uitwerking van het memorandum. Hierbij worden de betrokken beleidsafdelingen en relevante externe organisaties betrokken.
- 16, 17, 18 november: virtuele missie Zuid-Holland – Hebei. Installatie gezamenlijke werkgroep, courtesy call en 3 digitale webinars. Hierbij wordt een actieve bijdrage verwacht van Commissaris van de Koning Smit en de gedeputeerden Bom-Lemstra en Baljeu.

Via bijgevoegde brief zal PS worden geïnformeerd over het Memorandum of Cooperation en de Hebei Week.

4 Participatie

Bij het China-dossier is een groot aantal partners buiten het provinciehuis betrokken. Uiteraard onze Chinese partners, waarmee we op dit moment op verschillende digitale manieren communiceren. Missies over en weer zijn voor de korte termijn niet voorzien en worden vervangen door diverse andere communicatiemiddelen.

Daarnaast is het Zuid-Hollandse bedrijfsleven betrokken aangezien onze China-activiteiten plaatsvinden vanuit een economische invalshoek. Via DSBP, Innovation Quarter en Greenportorganisaties en via events worden zij betrokken. Met deze Zuid-Hollandse partners zal gesproken worden over een meerjarige China aanpak. Tot slot is er een intensieve relatie met andere overheden, zoals het Ministerie van Buitenlandse Zaken, RVO, Zuid-Hollandse gemeenten en ambassades.

5 Communicatiestrategie

Nog niet aan de orde. Actieve communicatie zal plaats vinden rondom de Hebei Week van 16 – 18 november.